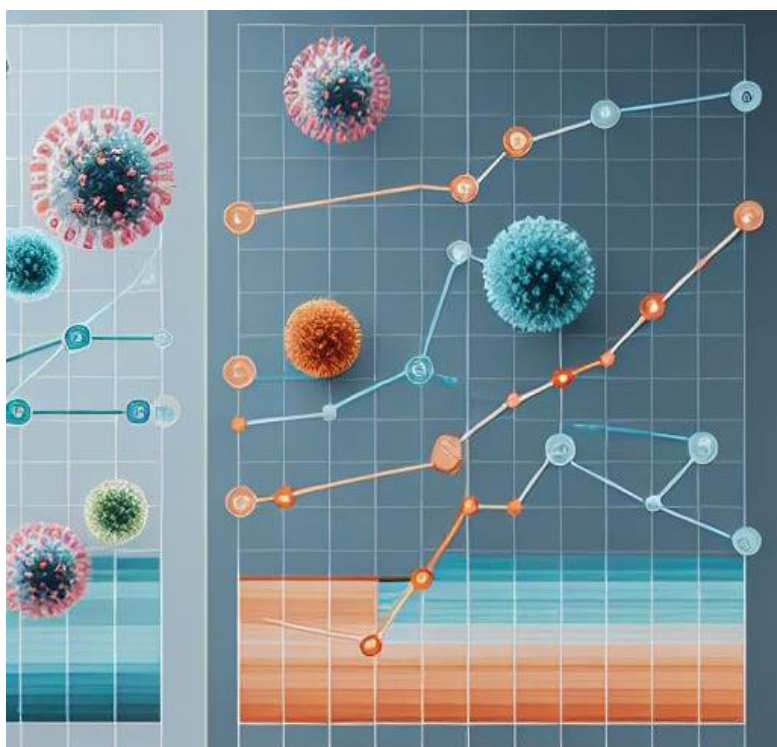

Säsongsvirus 2024 – 2025

Säsongssammanfattning med vaccinationstäckning

Smittskydd Västernorrland

2025-05-21

Maria Tempé, smittskyddsläkare
Smittskydd Västernorrland

Innehåll

Säsongssammanfattning	3
Säsongsinfluensa	4
Anmälda fall av influensa.....	4
Slutenvårdade patienter med influensa.....	4
Vaccinationstäckning influensa.....	5
Rekommendationer.....	8
Covid-19	9
Anmälda fall av covid-19	9
Sjukhusvårdade patienter med covid-19	9
Vaccinationstäckning covid-19	10
RS-virus.....	12
Rapporterade fall av RS-virus	12
Sjukhusvårdade patienter med RS-virusinfektion	12
Vaccination mot RS-virus	13
Monoklonala antikroppar mot RS-virus till spädbarn	13
Calicivirus.....	13

Säsongssammanfattning

Ett antal virussjukdomar som övervakas nationellt och regionalt sprids med ett säsongsbetonat mönster främst under vinterhalvåret. Dessa sjukdomar är influensa, covid-19, RS-virus och calicivirus. I synnerhet luftvägssjukdomarna orsakar ofta en betydande belastning på sjukvården och förebyggande åtgärder i form av vaccination mot influensa och covid-19 genomförs varje höst. För covid-19 har de senaste säsongerna högriskgrupper rekommenderats vaccination även på våren, för att få ett skydd som räcker året om.

Under säsongen 2024–2025 har smittspridningen av covid-19 varit oväntat låg, särskilt efter årsskiftet. Den största vårdbelastningen i Västernorrland sågs under september–december 2024. Influentaepidemin tog fart senare och toppen inföll i februari. Årets influensasäsong liknar på så vis de säsonger vi såg före pandemin. RS-virusepidemin var som mest intensiv under februari till maj med en topp i april. Rapportering av calicivirus visar att antalet diagnosticerade fall är lågt och varierar vecka för vecka utan tydliga trender.

Vaccinationstäckningen i Region Västernorrland för både influensa och covid-19 hösten 2024 blev lägre i åldersgruppen 65 år och äldre än föregående år och under rikssnittet. Fler vaccinerar sig mot covid-19 än mot influensa trots att samtidig vaccination mot båda sjukdomar erbjuds. För vårdosen mot covid-19 2025 nådde Västernorrland dock högre än rikssnittet i åldersgruppen 80 år och äldre. Liksom tidigare år ses stora geografiska skillnader i vaccinationstäckning i länet. Analys av vaccinationsinsatsen med syfte att vidta åtgärder för ökad vaccinationstäckning är viktigt för att förebygga sjukdomsfall, minska vårdbelastning och dödlighet till följd av covid-19 och influensa.

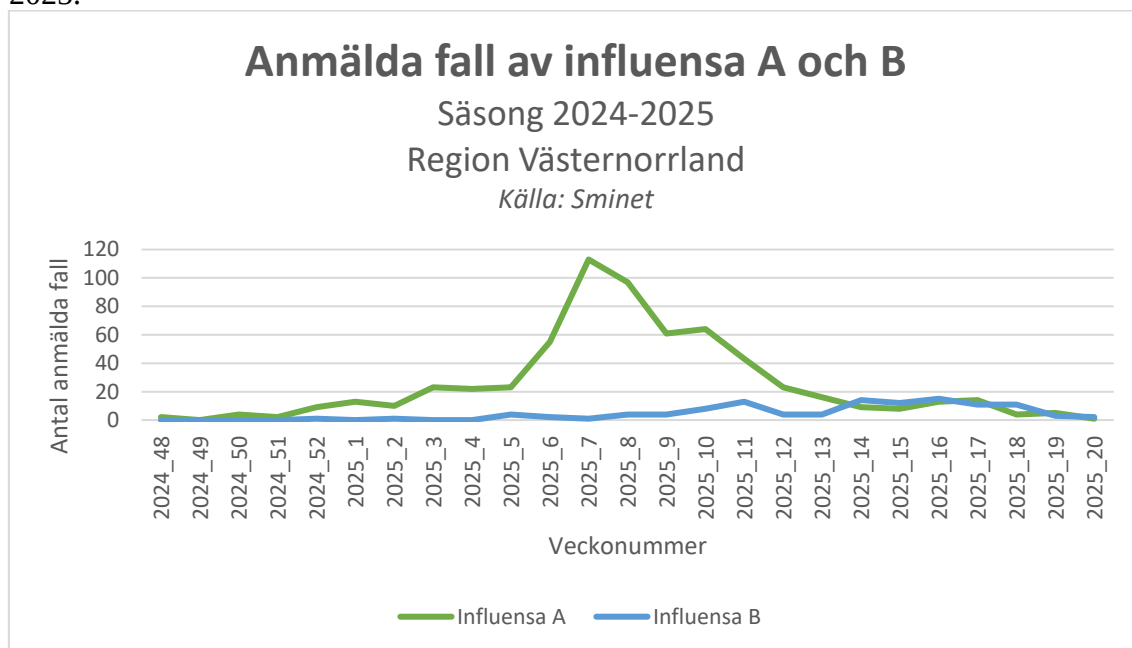
Till hösten 2025 kommer alla nyfödda barn att erbjudas skydd mot RS-virusinfektion genom en monoklonal antikropp (nirsevimab). Folkhälsomyndigheten utreder för närvarande även vaccination av gravida mot RS-virus med syfte att skydda det nyfödda barnet. Folkhälsomyndighetens rekommendation om vaccination av äldre mot RS-virus är inte implementerad i Region Västernorrland, i enlighet med beslut från NT-rådet 2024.

Säsongsinfluensa

Anmälda fall av influensa

Influensa A och B är anmälningspliktiga sjukdomar för laboratorier. Konstaterade fall rapporteras till smittskyddsläkaren via anmälningssystemet Sminet. I Västernorrland diagnosticerades de första influensafallen för säsongen i under vecka 48. Från vecka 52 till 5 sågs en långsam ökning av fall, men därefter ökade fallen mycket snabbt fram till säsongstoppen som nåddes under vecka 7. Sedan vecka 14 har antalet influensafall legat på en låg nivå. Fram till vecka 13 dominerade influensa A helt, men mot slutet av säsongen ökade andelen influensa B. Nationellt var cirka två tredjedelar av alla influensa A-virus som subtypats A(H1)pdm09 och en tredjedel A(H3). Alla subtypade influensa B-virus var av linjetyp Victoria. Totalt under säsongen (vecka 48, 2024 till vecka 20, 2025) diagnosticerades i Västernorrland 748 fall av influensa A och B.

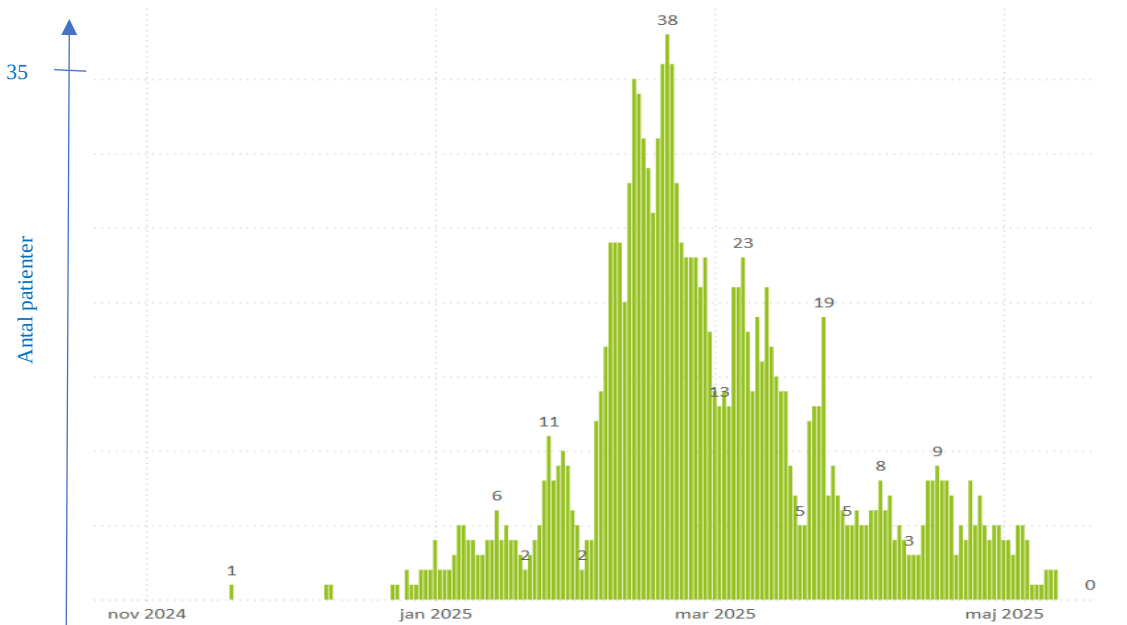
Figur 1. Anmälda fall av influensa A och B i Region Västernorrland säsongen 2024–2025.

Slutenvårdade patienter med influensa

Genom manuell rapportering från alla vårdavdelningar i regionens vårdplatssystem Bedlog samlas daglig statistik över antal inlagda patienter med influensa, covid-19 och RS-virus in och presenteras i rapportverktyget PowerBI. Unders säsongen 2024–2025 visar data på störst vårdbelastning av influensa under vecka 8. Som mest vårdades samtidigt 38 patienter med influensa i smittsam fas på regionens tre sjukhus.

Figur 2. Samtidigt sjukhusvårdade patienter med bekräftad influensa A och B i smittsam fas i Region Västernorrland säsongen 2024-2025. Källa: Bedlog/PowerBI.

Vaccinationstäckning influensa

Vaccinationskampanjen

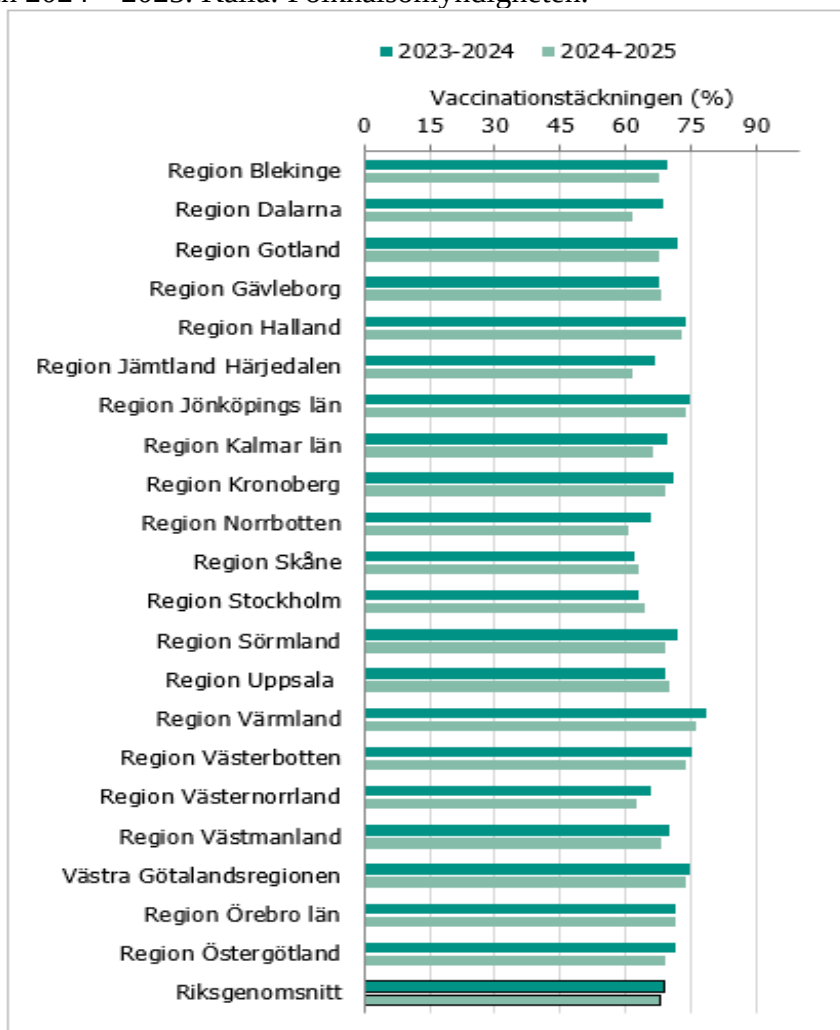
Den storskaliga vaccinationsinsatsen mot säsongsinfluensa genomfördes under vecka 42 till 52. Vaccination erbjöds i Västernorrland enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation till alla personer 65 år och äldre samt till medicinska riskgrupper under 65 år. Smittskyddsläkaren rekommenderade även i enlighet med Folkhälsomyndighetens nationella rekommendation att all vårdpersonal som arbetar nära patienter och omsorgstagare skulle erbjudas vaccination mot säsongsinfluensa. Berörd personal i Region Västernorrland och inom Vårdvalet erbjöds kostnadsfri vaccination av arbetsgivaren. Personer boende på särskilt boende för äldre (SÄBO) och korttidsboende erbjöds i Västernorrland förstärkt influensavaccin. Vaccinationsinsatsen säsongen 2024–2025 innebar samvaccination mot covid-19 och influensa för de grupper som rekommenderades skydd mot båda sjukdomar.

Vaccinationserbjudandet kommunicerades till invånarna genom annonser i traditionell media och på sociala medier. Affischer med vaccinationsbudskap för egen utskrift av vårdenheter att sätta upp i väntrum togs fram av regionens kommunikationsavdelning. Smittskyddsläkare och företrädare för regionens vaccinationsverksamhet medverkade i lokalmedia vid flera tillfällen under säsongen med kommunikation kring influensa- och covid-19-vaccination. Tid för vaccination kunde bokas via 1177.se och telefon. Vaccination erbjöds på särskilda vaccinationsenheter, men även under tidsbegränsade perioder på olika träffpunkter i länet. En drop-in-dag för vaccination hölls den 7 december på flera orter i länet och annonserades i lokaltidningar, både i tryck och digitalt.

Vaccinationstäckning 65 år och äldre

Region Västernorrland vaccinerade 63 procent av befolkningen 65 år och äldre mot influensa under säsongen 2024–2025, vilket var en viss försämring jämfört med föregående säsong då vaccinationstäckningen blev 66 procent i åldersgruppen. Även denna säsong var regionens resultat under det nationella genomsnittet på 68 procent och mycket under WHO:s mål om 75 procents vaccinationstäckning hos personer 65 år och äldre. Sveriges regioner inhämtar data över vaccinationstäckning på olika sätt, varför data inte är helt jämförbara. I Västernorrland används journalsystemet Mitt Vaccin för vaccinationsstatistik och bedömningen är att systemet är mycket tillförlitligt och att alla vaccindoser mot influensa som administreras i regionens regi, inklusive på särskilt boende för äldre, ingår i statistiken.

Figur 3. Vaccinationstäckning i åldersgruppen 65 år och äldre per region, 2023–2024 och 2024 – 2025. Källa: Folkhälsomyndigheten.

Vaccinationstäckning i andra åldersgrupper

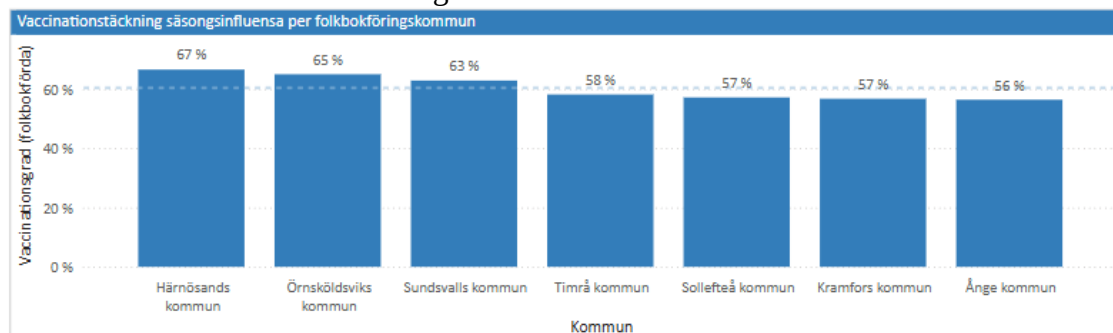
Vaccinationstäckning hos de äldsta åldersgrupperna 80 år och äldre, där vaccination är särskilt angelägen, var denna säsong 70 procent för personer folkbokförda i Västernorrland. Rikssnittet i åldersgruppen var betydligt högre på 81 procent.

Nationellt låg vaccinationstäckningen hos personer under 65 år på 4 procent och i Västernorrland något högre på 5 procent. Information om riskgruppstillhörighet för vaccinerade saknas, liksom data över antal vaccinerade i åldern 18-64 år som är vårdpersonal.

Lokala variationer i vaccinationstäckning

Liksom tidigare år noteras en stor variation i vaccinationstäckning mellan de sju kommunerna i Västernorrland med en spridning mellan 67 procent vaccinerade i åldersgruppen 65 år och äldre i Örnsköldsviks kommun och 56 procent i Ånge kommun.

Figur 4. Vaccinationstäckning (procent) i åldersgruppen 65 år och äldre i Västernorrlands kommuner säsongen 2024–2025.

Även på vård-/hälsocentralsnivå ses liksom föregående säsong tydliga skillnader i vaccinationstäckning i åldersgruppen 65 år och äldre. Vilka vård-/hälsocentraler som har hög respektive låg vaccinationstäckning är påtagligt lika mellan säsongerna 2024–2025 och 2023–2024. Många faktorer kan påverka vaccinationstäckningen såsom socioekonomisk situation och tillgänglighet till vaccination.

Figur 5. Vaccinationstäckning för säsongsinfluensa i åldersgruppen 65 år och äldre utifrån listning på hälso- och vårdcentral i Västernorrlands län säsongen 2024–2025.

Vaccinationstäckning säsongsinfluensa per vårdcentral				↑	↓	↕	↕
Listad vårdcentral	Antal vaccinerade	Antal listade sista i mån	Vaccinationsgrad (listade)				
Premicare Gullänget	1 154	1 648	70 %				
Premicare Johannesburg	1 114	1 668	67 %				
Premicare Öbacka	1 899	2 849	67 %				
Sidsjö	2 184	3 386	65 %				
Själevad	1 416	2 222	64 %				
Ankaret	2 557	4 020	64 %				
Bredbyn	836	1 318	63 %				
Domsjö	1 338	2 112	63 %				
Granlo	2 149	3 393	63 %				
Doktor.se Alnö	991	1 567	63 %				
Premicare Ljustadalen	600	961	62 %				
Centrum	1 322	2 125	62 %				
Gilleberget	1 890	3 063	62 %				
Södra Sundet	1 531	2 491	61 %				
Bjästa	1 002	1 670	60 %				
Doktor.se Sundsvall	887	1 485	60 %				
Premicare Söråker	841	1 430	59 %				
Kramfors	1 206	2 066	58 %				
Höga Kusten	981	1 682	58 %				
Matfors	1 016	1 746	58 %				
Stöde	521	896	58 %				
Doktor.se Njurunda	1 777	3 066	58 %				
Husum-Trehörningsjö	931	1 607	58 %				
Sollefteå	2 348	4 114	57 %				
Ånge	849	1 502	57 %				
Premicare Timrå	1 504	2 665	56 %				
St Olof	695	1 297	54 %				
Fränsta	661	1 236	53 %				
Liden	412	777	53 %				
Ramsele/Junsele	721	1 398	52 %				
Nyland	892	1 821	49 %				

Rekommendationer

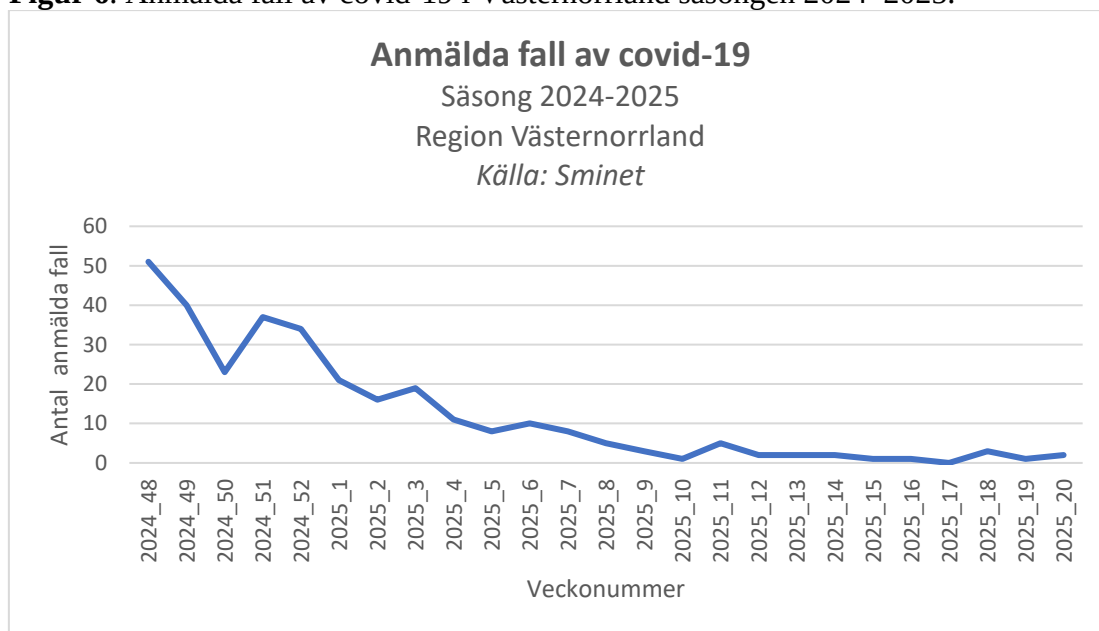
Analys av vaccinationsstatistik och jämförelser mellan regioner samt utvärdering av den föregående säsongen är viktigt för att identifiera förbättringsåtgärder med syfte att nå ökad vaccinationstäckning i Västernorrlands befolkning. Lärande genom goda exempel från andra regioner, kommuner och vård-/hälsocentraler med bättre resultat är önskvärt. Av erfarenhet vet vi att kallelser till vaccination är mycket effektivt. Ett enklare och mindre kostsamt alternativ till kallelser är utskick av sms till utvalda åldersgrupper med erbjudande om vaccination. Detta kräver fortfarande att individerna själva bokar tid för vaccination, varför resultatet kan förväntas bli sämre än med kallelser. Särskilda ansträngningar bör göras för att höja vaccinationstäckning i områden med lägre resultat. Mindre orter i glesbygd och områden med lägre socioekonomisk nivå sticker ut i med sämre vaccinationstäckning än genomsnittet för länet.

Covid-19

Anmällda fall av covid-19

Under säsongen 2024–2025 uteblev den förväntade vinterepidemin av covid-19. Från slutet av november sjönk antalet fall successivt och sedan årsskiftet har de anmällda fallen legat på en mycket låg nivå. Covid-19 är fortfarande en ny sjukdom och vi vet fortfarande inte hur säsongsbunden smittspridningen kommer att bli framöver och när på året covidepidemierna kommer att infalla. Det är tydligt att sjukdomen kan spridas året om och de senaste två säsongerna har epidemierna infallit under hösten snarare än vintern. Totalt mellan vecka 48, 2024 och vecka 20, 2025 diagnosticerades 306 fall av covid-19 i Västernorrland.

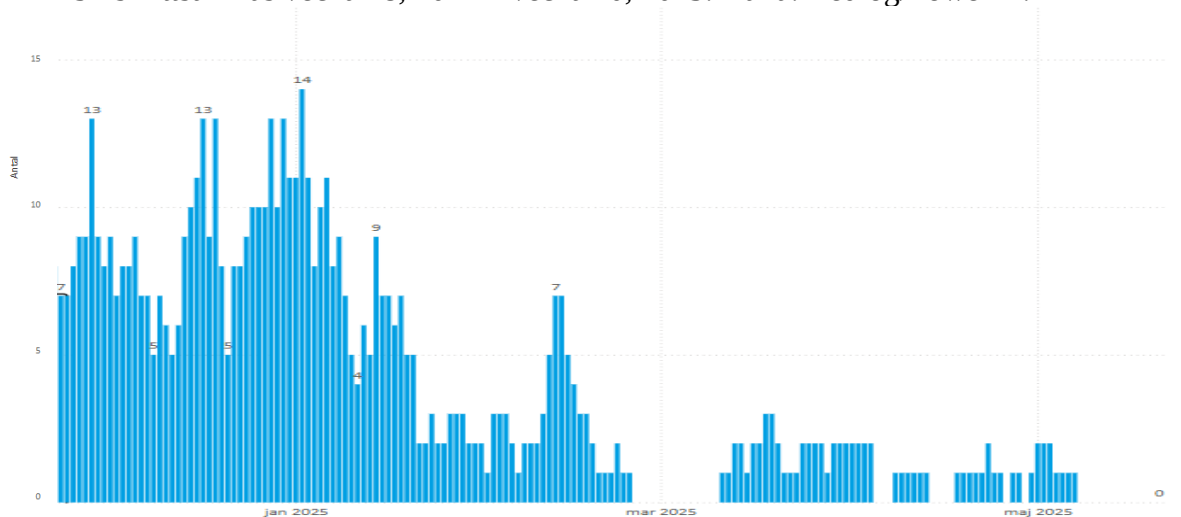
Figur 6. Anmällda fall av covid-19 i Västernorrland säsongen 2024–2025.

Sjukhusvårdade patienter med covid-19

Statistik från vårdplatsbeläggningssystemet Bedlog visar att antalet inneliggande patienter på regionens tre sjukhus med bekräftad covid-19 i smittsam fas var som högst i mitten av september och början av november 2024, men en relativt hög nivå av inlagda patienter fortsatte under december och början av januari. Jämfört med säsongen 2023–2024 var vårdbelastningen av covid-19 lägre 2024–2025.

Figur 7. Antal sjukhusvårdade patienter i Västernorrland per dygn med bekräftad covid-19 i smittsam fas vecka 48, 2024 – vecka 20, 2025. Källa: Bedlog/PowerBI.

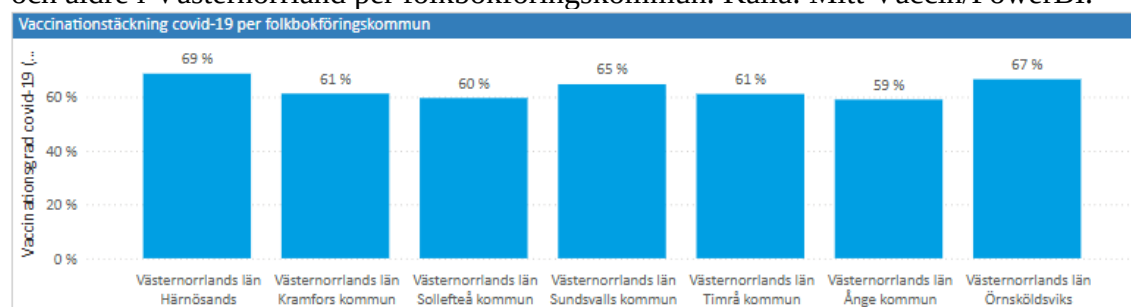

Vaccinationstäckning covid-19

Höstdosen 2024

Vaccinationskampanjen mot covid-19 och influensa genomfördes samtidig under säsongen 2024–2025. Riskgrupperna för båda sjukdomar sammanföll nästan helt. Skillnaderna är att fler barn under 18 år rekommenderas influensavaccination och att vårdpersonal inte rekommenderas vaccination mot covid-19. Regionens resultat i åldersgruppen 65 år och äldre blev 65 procent vaccinerade, vilket är lägre än föregående säsong då vaccinationstäckningen i åldersgruppen nådde 71 procent (data från Mitt Vaccin/PowerBI). Det nationella genomsnittet för säsongen 2024–2025 blev 65 procent (data fram till och med vecka 2, 2025 enligt nationella vaccinationsregistret, NVR). I åldersgruppen 80 år och äldre nådde Västernorrland 75 procent vaccinationstäckning för höstdosen, vilket är en försämring jämfört med föregående säsong då 83 procent vaccinerades (data från Mitt Vaccin/PowerBI). Värt att notera är att målgrupperna är mer benägna att vaccinera sig mot covid-19 än mot influensa, trots att båda vaccinerna erbjuds vid samma vaccinationstillfälle. Skillnader i vaccinationstäckning finns på kommunnivå även för covid-19.

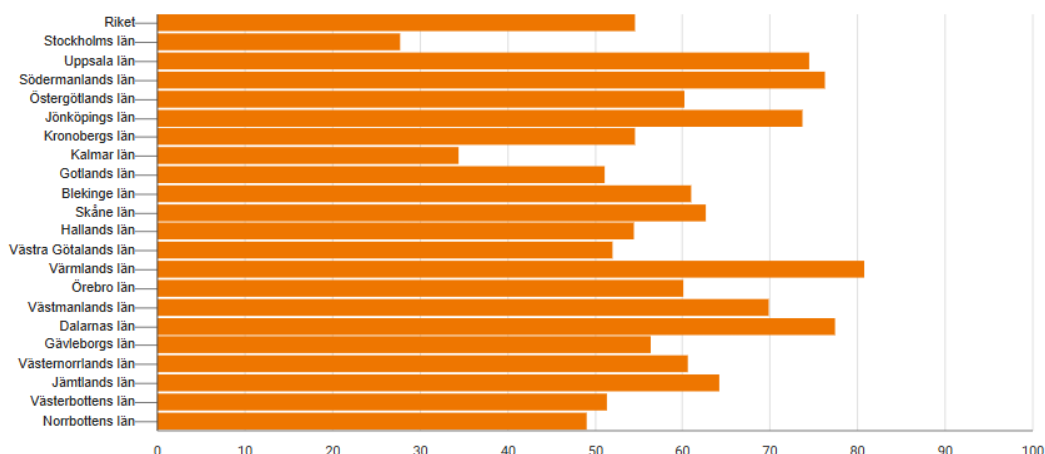
Figur 8. Vaccinationstäckning (procent) covid-19 höstdos 2024 i åldersgruppen 65 år och äldre i Västernorrland per folkbokföringskommun. Källa: Mitt Vaccin/PowerBI.

Vårdosen 2025

Folkhälsomyndigheten rekommenderade en vårdos vaccin mot covid-19 till högriskgrupperna personer 80 år och äldre, personer på särskilt boende för äldre (SÄBO) och personer med dagliga hemtjänstinsatser. Denna vaccindos erbjöds under april 2025 i Västernorrland. Data över vaccinationstäckning för personer på SÄBO och personer med dagliga hemtjänstinsatser är svåra att ta fram då tillförlitliga nämnardata saknas och information om boendeform och kommunala insatser saknas i journalsystemet Mitt Vaccin. I åldersgruppen 80 år och äldre nådde Västernorrland ett relativt gott resultat på 61 procent jämfört med riksnittet på 57 procent. Resultatet var också högre än för vårdosen 2024 då täckningen i Västernorrland blev 57 procent hos personer 80 år och äldre.

Figur 8. Covid-19 vaccinationstäckning vårdos från 1 mars till 11 maj 2025 i åldersgruppen 80 år och äldre. Riket och län. Andel (procent). Källa: Folkhälsomyndigheten.

Rekommendationer

På samma sätt som för influensa är det viktigt att utvärdera resultat av vaccinationsinsatser mot covid-19 och identifiera behov av förbättringsåtgärder.

Vaccinationsplanering säsongen 2025–2026

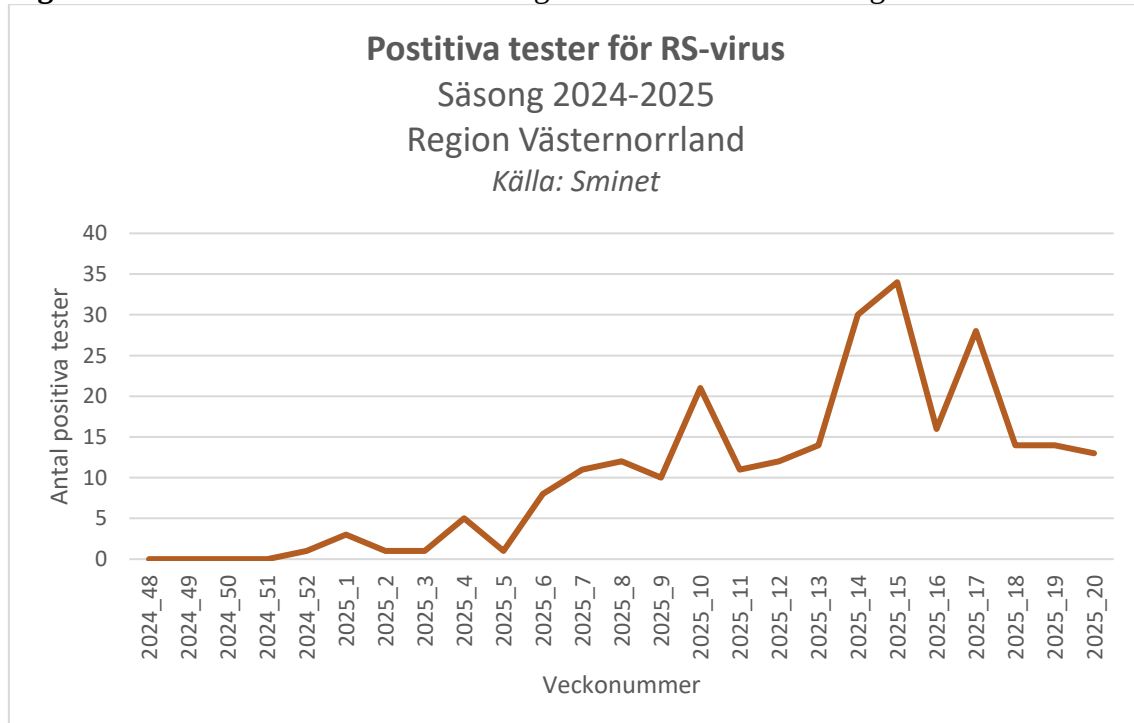
Även nästa säsong planeras samvaccination mot covid-19 och influensa med start den 14 oktober. För de grupper som enbart rekommenderas vaccination mot influensa startar vaccinationsinsatsen tre veckor senare. Rekommendationen för vaccination mot covid-19 kommer att smaltas av något. För personer boende på SÄBO kan regioner överväga att dela upp vaccinationerna mot covid-19 och influensa för att optimera skyddet mot influensa, eftersom det är sannolikt att influensaepidemin kommer senare på säsongen än covid-19-epidemin.

RS-virus

Rapporterade fall av RS-virus

Infektion med RS-virus är inte en anmälningspliktig sjukdom enligt smittskyddslagen (2004:168), men svenska mikrobiologiska laboratorier rapporterar frivilligt positiva tester till Folkhälsomyndigheten och de regionala smittskyddsenheterna via anmälningssystemet Sminet. Varje positivt test rapporteras, vilket innebär en och samma patient kan rapporteras flera gånger om den provtas upprepade gånger med positivt resultat. Antalet faktiska fall av RS-virus är därför något lägre än antalet rapporterade positiva tester. Säsongens RS-virusepidemi ökade i intensitet i Västernorrland från februari 2025 och även om fallen minskat tydligt i maj är epidemin inte riktigt över ännu. Av alla säsongens positiva tester hittills var 15 procent från barn under 1 års ålder och 45 procent hos personer 75 år och äldre. Det är framför allt spädbarn som riskerar allvarlig sjukdom av RS-virus, men även de äldsta åldersgrupperna kan drabbas hårt. Hittills under säsongen har totalt 260 positiva tester för RS-virus rapporterats i regionen.

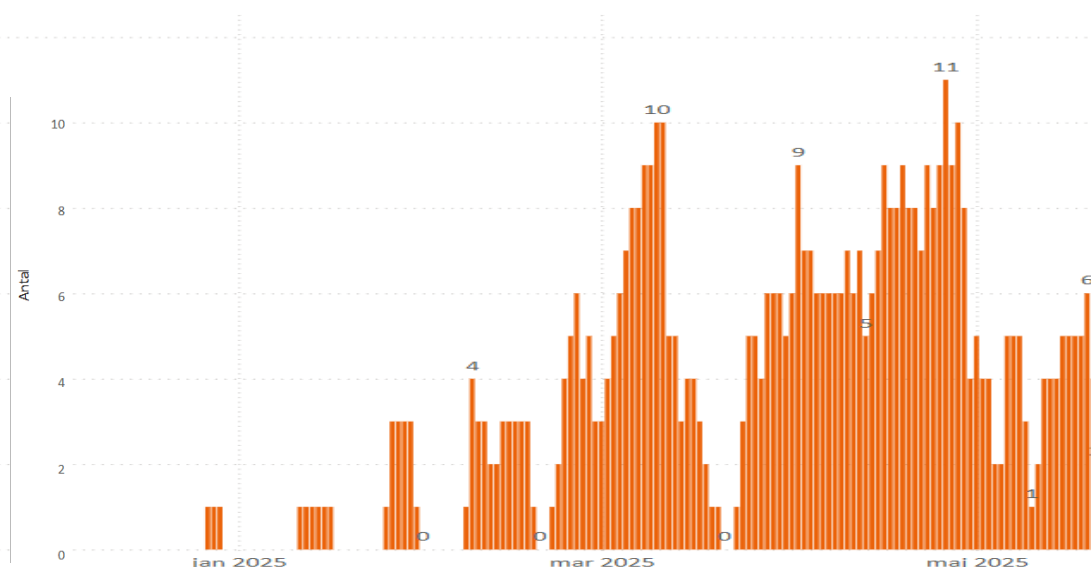
Figur 9. Positiva tester för RS-virus i Region Västernorrland säsongen 2024–2025.

Sjukhusvårdade patienter med RS-virusinfektion

Flest inlaggande patient med bekräftad RS-virusinfektion i smittsam fas på regionens tre sjukhus sågs i mars och april.

Figur 10. Antal sjukhusvårdade patienter i Västernorrland per dygn med bekräftad RS-virusinfektion i smittsam fas vecka 48, 2024 – vecka 20, 2025. Källa: Bedlog/PowerBI.

Vaccination mot RS-virus

Folkhälsomyndigheten rekommenderar sedan 2023 vaccination mot RSV till personer som är 75 år eller äldre samt till personer som är 60 år och äldre och tillhör definierade riskgrupper. Nationell samverkan inom NT-rådet kring de två tillgängliga vaccinerna mot RS-virus har genomförts och hösten 2024 rekommenderades Sveriges regioner att avvakta med att finansiera vaccination mot RS-virus. Region Västernorrland följer NT-rådets rekommendation och vaccination mot RS-virus erbjuds inte i regionens regi. Folkhälsomyndigheten utreder för närvarande maternell vaccination mot RS-virus vilket innebär vaccination av gravida kvinnor med syfte att skydda barnet efter födseln. Eventuella rekommendationer från Folkhälsomyndigheten kommer sannolikt inte att påverka säsongen 2025–2026.

Monoklonala antikroppar mot RS-virus till spädbarn

Barn som föds från och med den 10 september 2025 och under resten av RS-virusssäsongen kommer att erbjudas profylax mot RS-virus med den monoklonala antikroppen nirsevimab. Läkemedlet ges som en intramuskulär injektion inom första dygnet efter födseln. Mer information kommer att spridas till mödra- och barnhälsovården före säsongstart.

Calicivirus

Calicivirus som orsakar så kallad vinterkräksjuka rapporteras frivilligt till Folkhälsomyndigheten och de regionala smittskyddsenheterna från landets laboratorier via anmälningssystemet Sminet. Liksom för RS-virus rapporteras endast antal positiva tester utan personuppgifter, vilket innebär att personer som provtas positivt upprepade

gångar kommer att rapporteras varje gång. Det faktiska antalet fall av calicivirus är därför något lägre än antalet positiva tester. Totalt under säsongen 2024–2025 rapporterades 77 positiva tester fördelat på 0–11 positiva tester per vecka. Flest positiva tester sågs i Västernorrland under januari månad. Region Västernorrland för ingen statistik över inlagda patienter med calicivirus. Under säsongen har totalt 77 positiva tester för calicivirus rapporterats i regionen.

Figur 11. Positiva tester för RS-virus i Region Västernorrland säsongen 2024–2025.

